

GAZETA TRANSILVANIA

Redacția și Administrația
PIATA LIBERTATEI BRAȘOV
Telefon 226
Abonament anual 360 lei
Pentru străinătate 800 lei
Anunțuri, reclame, după tarif

Fondat la 1838 de George Barițiu

Apare de trei ori pe săptămână

Fără o presă națională cinstită și democratică, un popor nu va da niciodată măsura însușirilor lui culturale și politice. E ca și cum ar grai prin gura streinului.

Condițiunile în cari se face

vizita Suveranilor noștri în streinătate

— în lumina incidentului cu guvernul italian.

Stabilirea programului vizitei Suveranilor noștri a dat loc la un incident grav cu guvernul d-lui Mussolini. Suveranii nu vor mai vizita Roma, renunțându-se la călătoria în Italia.

Explicațiile date de ministrul de externe în Camera au lămurit opinia publică asupra vinei pe care o poartă guvernul Brătianu, și au fost o încercare de a acoperi.

Nu ne vom opri numai la aceste explicațiuni. Incidentul este cu mult mai grav și cere o lămurire a împrejurărilor în care s'a produs. Din această lămurire se va vedea responsabilitatea guvernului nostru față de ofensa ce s'a adus prestigiului României și Dinastiei noastre prin gestul tranșant al d-lui Mussolini.

Dela început trebuie să spunem, că nu credem vizita Suveranilor noștri pozitivă situației generale din Europa. În condițiunile, independente de voința noastră, în care se face această vizită regală, ea nu va corespunde dorinței generale a țării, adică nu va putea fi ceea-ce așteptăm dela o călătorie în streinătate a Suveranilor noștri. Incidentul cu guvernul italian este, în această privință, caracteristic.

Vizita Suveranilor României, în capitalele aliaților noștri din Apus, trebuie să simbolizeze consacarea legăturilor de prietenie și să fie o încoronare a eforturilor pentru izbândă idealurilor comune. Serbătorirea Suveranilor României în țările aliate înseamnă omagiul adus Dinastiei care s'a identificat cu idealurile poporului românesc și un fericit prilej pentru afirmarea indisolubilelor alianțe ale puterilor cari au opus forța civilizațiunii celeia de dis-

trugere a agresorilor împotriva libertății națiunilor.

Sânt, oare, împrejurările de azi din Europa potrivite unei asemenea vizite regale, ținând seama de raporturile sub toate privințele cu aceste state mari aliate?

Neîndoios, poporul român găsește la aliații săi din apus considerațiunea și amiciția relevate în grele împrejurări, în primejdii mari prin cari au trecut în comun. Dar nu tot sub acest aspect privesc aceste state către noi azi, grație nefericitei și artificialei politici pe care guvernele de după războiu — în afară de guvernul Vaida — au făcut-o.

Nu este un secret pentru nimeni, că prestigiul țării noastre a suferit mult în ultimii ani pe urma acestei politici. În special felul cum se amână rezolvarea problemelor financiare cu streinătatea au provocat proteste cari, în Anglia, de pildă, se traduc la atârșarea unor lozinci jignitoare pentru țara noastră.

„Opera de consolidare financiară în afară de grante” a d-lui V. Brătianu n-a reușit decât să ne ducă la conflictul cu Italia. Presa streină nu încetează să publice articole puțin măgulitoare pentru noi, criticând foarte aspru politica financiară a țării — fiindcă pentru streinătate guvernul Brătianu se confundă cu țara românească (dacă-l tolerează, zice ei, înseamnă că-l vrea sau nu pot face nimic împotriva-i).

În situația dată, nu credem că vizita Suveranilor va avea în totul ceea-ce era legat de-o asemenea călătorie.

Cei ce-au stăruit pentru această vizită a Suveranilor noștri, ar afirma că ea

poate avea loc fiindcă prestigiul țării este în refacere în streinătate, că opera financiară a d-lui V. Brătianu și-a dat primele roade.

Chiar astfel să fie, totuși ar fi trebuit să se aștepte o accentuată îndreptare a situației. De sigur că nu s-ar fi dat loc incidentului cu guvernul italian, dacă s'ar fi lămurit mai bine situația țării noastre în afară de graniți.

Guvernul a ținut însă să grăbească vizita regală în streinătate, fără ca să fi luat toate măsurile ca să nu se producă incidente atât de jignitoare pentru dinastie și Țară.

Constatăm faptele și nimic mai mult. Pe calea aceasta, însă, trebuie să cercetăm dacă și împrejurările politice sunt favorabile vizitei regale.

În Franța, poporul se pregătește de alegeri generale, mai aprinse în lupte politice ca ori când. În Anglia, un guvern labourist, ocupat cu atâtea probleme grave ce pretind o rezolvare grabnică.

În țară, o stare caotică cu un regim absolutist care pe zi ce trece ridică valorile de nemulțumiri populare. Cine călătorește în satele Vechiului regat poate constata mișcarea masselor; nu mai vorbim de starea de spirit din provincii.

Cu toate acestea, călătoria Suveranilor în streinătate se va face. Dorindu-i un fast și o strălucită primire cari s-ar refrânge și asupra țării, ni exprimăm totuși îngrijorarea, fiindcă ea nu are condițiunile în destul de favorabile, datorită însăși atitudinii și politicii guvernului nostru.

Guvernul Brătianu și școlile din Braşov și Blaj

Suferințele poporului din Ardeal pe urma politicii financiare și a politicianismului liberal nu pot fi numărate. Deschizi o carte nouă din Ardeal — dări de seamă sau ori ce altă lucrare statistică — vezi aceste suferințe și sărăcirea elementului românesc.

Nici pentru școlile vechi, cu tradiție de luptă națională, guvernul n'are vre-o sollicitudine. Ce-i pasă lui că se dărâmă un trecut glorios!

Școlile din Blaj fac obiectul unei colecte publice deschisă de Mitropolia dr. I. Suciu. Liceul și școlile confesionale „Andrei Șaguna” din Braşov o duc greu, cu sforțări titanice, ca să se susțină.

Și guvernul nu poate spune că nu i s'a atras atențiunea asupra acestei nenorocite stări de lucruri. În discursul său la discuția generală a bugetului, dl. Mihai Popoviciu, fost ministru, a atras luarea aminte a ministrului de finanțe asupra școlilor confesionale dela Braşov și Blaj.

D-se a spus: „Dați-mi voie, ca tot cu ocaziunea discuțiunii generale a bugetului, pentru că nu voi lua cuvântul și la discutarea bugetului ministerului Instrucțiunii, să amintesc un caz destul de trist și anume cazul profesorilor liceului „Șaguna” din Braşov.

„Cu atât mai mult să-mi dați voie să vorbesc de acest caz, cu cât este și o chestiune sentimentală pentru mine, pentru că acest liceu a fost zidit acum 60 ani pe locul cumpărat de moșul meu, care era casierul bunilor români din atunci. Liceul din Braşov „Șaguna” a fost liceul care a dat culturii românești și sentimentului național, cel mai mare și mai bun sprijin. A educat generațiuni întregi, a ținut viu sentimentul național a lumii atâtea generații și a fost o podoabă a tuturor românilor de dincolo, din Ardeal. (Aplause călduroase).

Tot așa ca și liceul din Blaj, liceul din Braşov și a dat toată contribuția. Și atunci dacă liceul acesta și-a câștigat meritele neperitoare, dacă liceul acesta n'a păcătuit cu nimic, nici față de cultură, nici față de națiune, nu este datoria noastră să-l păstrăm întreg, așa cum este, ca un monument istoric? (Aplause). De ce să vii astăzi și ștergând cu buretele peste trecut, să-l transformi, să-l refaci, să-l răpești toată frumusețea tradiției, să sfărâmi unul din elementele psihice cele mai frumoase, cari stau la baza educațiunii suflatești a elevilor aceluia liceu? (Aplause).

Aici, în păstrarea monumentelor istorice, s'a făcut o mare greșală. Când mă gândesc la biserica Trei Erari din Iași, în loc să o fi dărâmat până la temelie și apoi să clădești o alta frumoasă, ce este drept, nouă, ar fi fost de zece ori mai bine

să se păstreze acea biserică întregă, căci în zidurile ei vechi, în trecutul acela, acolo, trăia graul adevărat al țării și al poporului. Același lucru s'a întâmplat și cu instituțiunile confesionale din Ardeal. Până când n'au păcătuit cu nimic, e datoria Statului să menție aceste monumente naționale, să le sprijinească și să le întărească.

Mă gândesc la legământul pe care înaintașii noștri l-au făcut când au pus piatra de temelie a liceului din Braşov, acel legământ prin care spuneau, că această instituție este făcută pentru menținerea de iubire de neam, pentru românism și pentru credința noastră ortodoxă, și se sfurisește în acest legământ acel cari ar încerca să se atingă de caracterul românesc și confesional al acestei instituțiuni. (Aplause).

„Iată ce spune legământul: „Școala are să rămână în veac național confesională, nefiind nici odată iertat a îmbrăca alt caracter sau natură, decât ce se cuprinde în numirea de mai sus. Aceasta o înțelegem așa: ca zidirea acestor școli și fonduri ce i se vor aduna, trebuie să fie și să rămână numai proprietatea românilor de religie răsăriteană — drept credincioasă — sub blestem și a furisării, tocmai și profesorii să se aleagă și denumească numai din sânul neamului românesc de religie răsăriteană — drept credincioasă.”

Și credeți d-voastră că profesorii acestei școli au fost trecuți în bugetul ordinar, cum sunt trecuți profesorii de Stat? Nu, au fost pur și simplu trimiși la suma globală. Profesorii liceului Șaguna nu și primesc lefa luni de zile, direcțiunea acestei școli umblă, cerșește pe la bănci și face datorii de sute de mii de lei ca să plătească lefurile profesorilor. Este iertat ca liceul acesta, care este un monument istoric, să fie tratat în acest fel? Să-l treci la suma globală a tuturor minorităților? Să-l aduci în situația nedemnă ca din lună în lună, din jumătate de an în jumătate de an, să implori mila diferitelor guverne, pentru a da prilej la diferite prestări politice?

„Nu credeți că este o datorie națională ca aceste sume, pentru școala dela Braşov, școala dela Blaj, să fie trecute în bugetul ordinar al Statului și astfel să li se asigure existența, liniștea și progresul?”

Fără de toate acestea, vedem cu durere, că în loc să mergem pe drumul adevărat al solidarității și al sincerității bugetare, noi tindem către artificialitate: pe deoparte faceți economii la învățări, la pensionari, la lefuri — iar pe de altă parte risipiți și destrăbălați.

Iată ceea-ce caracterizează politica financiară a guvernului și față de școlile Ardealului.

O manifestație a studenției la legațiunea franceză

Din București ni se scrie: Sâmbătă, după amiazi studenții universitari, în unire cu membrii Uniunii ofițerilor de rezervă și foștii luptători grade inferioare, au organizat o manifestație de simpatie pentru Franța, cu prilejul ratificării de către Camera franceză a tratatului dela Londra, relativ la Basarabia.

În fața legațiunii s'a cântat de întreaga asistență „Marseillesa”, după care a vorbit dl. Achil Bercescu în numele studenției române, reamintind prietenia dintre Franța și România, prietenie care a existat atât în timp de pace cât și în războiul pentru desrobirea neamului. Actul care l'a făcut Franța, ratificând unirea Basarabiei cu țara noastră, a întârziat și mai mult această prietenie. Mulțumește spoi guvernului francez, în numele studenției românești.

D-l G. Lungulescu în numele Uniunii ofițerilor de rezervă și a soc. „Apărătorii Patriei”, a arătat recunoștința și admirația pe care întregul neam românesc, o poartă Franței glorioase și nemuritoare.

D. Maneville, ministrul Franței, a răspuns oratorilor, arătând că Franța consecventă tradițiilor sale, nu a luat apărarea României, ci a consacrat de fapt drepturile istorice ale ei.

Prin glasul d-lui Poincaré, întreaga Franță și latinitate a recunoscut de fapt eroismul cu care România a sîfuit să lupte pentru drepturile ei istorice. A mulțumit călduros foștilor luptători, al căror suflet Franța l'a admirat pe câmpul de luptă și călă care se îndreaptă totdeauna sufletul ei de soră.

A mulțumit, de asemenea, tinerimii universitare care, deși n'a avut prilejul să lupte pe front, se dovedește pregătită pentru a lupta pentru civilizația latină, aici, la porțile Orientului.

Un furt în tren

Sergentul de strață din Brașov Popa Marian ne roagă să publicăm următoarele:

Soția mea a luat în ziua de 5 Martie trenul personal spre a pleca acasă la părinți. Negăsind loc în vagon decît între uși am rugat pe conductorul să-mi facă înțeles se poate, un loc mai bun. La a treia sau a patra gară soția mea fiind în altă stare și cam bolnavă, a amețit în imbuzeala cea mare căzând jos fiind anunțat conductorul, acesta a dus-o pe femeia într'un compartiment gol de clasa a II-a, lăsând-o singură. Venindu-și în fire — era în apropierea de gara Blaj — femeia s'a dat jos, căci avea să ia trenul spre P.aid. În zăpăceala ei n'a observat că i lipsesc banii, pe care-i avea în sân într'un portmoneu. A observat aceasta de abea când voia să-și scoată bileț. Portmoneul gol, pe care-l purtase în sân, l'a găsit însă, spre surprinderea ei pus în desagați în care avea haine și răfărie în preț de câteva mii lei.

Comunicându-mi femeia după ce s'a reîntors la Brașov pățania ei, m-am dus în ziua de 11 Martie la gară, pentru a afla numele conductorului trenului personal Brașov-Teluz, plecat în ziua de 5 Martie. La gară m-am prezentat d-lui comisar de serviciu și unul domn agent al siguranței, expunându-le pasul meu. În loc de o lămurire mi-sa răspuns „și-au jefuit femeia, iar a ta a jefuit pe alții”. După acest răspuns neașteptat dela niște organe ale ordinii și siguranței publice, le-am spus „Să trăiți” și m-am dus la biroul de mișcare unde am aflat numele conductorului trenului în persoana lui Mihal Gyula, în contra căruia am făcut denunț la procuratură, fiindcă în compartiment, în care femeia a fost condusă, singur numitul conductor a putut avea intrare, iar dacă ar fi intrat alți hoși în acest compartiment ei ar fi luat banii cu portmoneu și cu haine cu tot.

Producția și prețurile în Rusia

Un fenomen care domină actualmente situația economică în Rusia este creșterea simțitoare și constantă a prețurilor produselor industriale. Această scumpire, care precedă cu mult urcarea prețurilor produselor agricole face ca produsele industriei să nu poată fi accesibile țărânului a cărui puțință de cumpărare este redusă. Industriași întâmpină mari greutăți pentru scurgerea mărfurilor lor care se acumulează în întreprinderi, și sunt nevoiți să micșoreze producția ceea ce determină o creștere a șomajului și vătmă condițiile muncii.

Se recunoaște că acest fenomen provine în parte din cauza scumpirii mărfii de lucru, dar mai ales din cauza creșterii cheltuielilor generale. Dela începutul lui 1922 salariile au suferit o urcare apreciabilă sub influența noii politici care a determinat aplicarea generală a contractelor colective, plata salariilor aproape în întregime în specii, fixarea lor în ruble-marfă după indexul prețurilor și nu în ruble sovietice care perdeau mereu din valoare. Astfel salariile medii, care echivalau cu 7,4 ruble reale în 1922, erau deja de 12,9 ruble în Martie 1923 ceea ce constituie o creștere de 74%. De altă parte, producția individuală a unui muncitor care era de 578 ruble reale în al doilea semestru al anului bugetar 1921-1922, n'a crescut de cât cu 155%, trecând la 668 ruble reale în 1922-1923.

Rendementul care scăzuse mult dela 1913 nu s'a modificat deloc în 1923 față de ultimele luni din 1922.

În industria minieră, de exemplu, rendementul atingea în timpul primului semestru a exercițiului 1921-1922 (Octombrie-Martie) 42% din ceea ce era înainte de război; în primul semestru 1922-1923 numai 38%, pe când salariile reprezentau 50% din ceea ce erau înainte de război.

Cu toate că creșterea costului producției era datorită în parte și scumpirii materiilor prime și a combustibilului, ea a fost provocată într-o largă măsură de creșterea considerabilă a cheltuielilor generale. Acestea din urmă sunt datorite nu numai impozitelor ridicate, dar și participării la întreținerea întreprinderilor inactice, administrării sindicatelor comerciale și trusturilor, întreținerii birourilor de vânzare, cheltuielilor cu intermediarii, etc. Aceste cheltuieli reprezintă procentul următor de creștere a costului de producție a diverselor articole dela 1913 încoace: Fonta 93%, Lăna 85%, Cărburi 76%, Becuri electrice 95%, Zahăr 73%, Talpă de piele 63%.

Concluzia unui articol din „Informations sociales”, publicație săptămânală a Biroului internațional al Muncii, de unde sunt extrase informațiile de mai sus, este că „cele două probleme mai importante pe care trebuie să le rezolve astăzi industria naționalizată sunt organizarea producției după o metodă rațională și creșterea rendementului. De soluția acestor probleme depinde mai ales scăderea prețului produselor industriale”.

No. 366-1924.

Târg de țară

În comuna Feldioara jud. Brașov, târgul de primăvară se ține în următoarele zile:

Târgul de vite în 25 Martie.
Târgul de marfă în 26 Martie a. c.
Feldioara, 15 Martie 1924.

1-8 812 Primăria comunală.

În jurul exportului de piei crude.

D. V. Madgearu neputând da replica ministrului de finanțe Joi seara, din cauza scandalului iscat a făcut-o în ședința de Vineri, cu mai multă vigoare.

D. Madgearu a repetat că: permisele au fost oferite unor „producători” cari nu erau decît cunoscuți samsari; firmele „serioase” își aveau sediul la hoteluri dubioase; garanțiile erau scandalos de ridicele față de prețul real al pieilor.

În acest chip, statul a fost frustrat cu milioane de lei; numai prin permisul Kipriotis și Hassan, statul a fost păgubit cu 500.000 lei — și s'au eliberat — spune d. Madgearu — sute de asemenea permise.

Aceste permise, acordate în modul arătat mai sus, au format apoi obiectul unui deșantat trafic în cafenelele din centru, ceea ce determinat intervenția parchetului, care, însă, a fost oprită prin presiuni de sus, spre a nu fi compromis — spune d. Madgearu — traficanții de influență din preajma ministrului de finanțe.

Pentru edificarea Camerei, d. V. Madgearu a citit o scrisoare prin care un permis pentru 7500 piei, a fost vândut de „firma” Kipriotis și Hassan pe preț de 375.000 lei unui oarecare Sorin.

D. Madgearu a produs dovezi, acte, scrisori, numere de dosare, etc., fapte cari au rămas însă, de data aceasta fără răspuns din partea băncii ministeriale.

Tarda desființază patriarhatul. — Din Constantinopol se anunță: Adunarea Națională din Angora va vota mai multe proiecte de legi, cu un caracter, în adevăr, revoluționar. Sub motiv că republica turcească trebuie să desăvârșească opera revoluționară și să stabilească definitiv republica, pe baze solide Adunarea Națională va desființa patriarhatul din Constantinopol, marele rabinat, precum și toate școlile particulare grecești, armenesti și evreești.

Ministrul afirmă că din moment ce noua Turcie a abrogat instituția arhaică a Califatului, nu există nici o rațiune de a se menține patriarhatul din Constantinopol și marele rabinat. Adunarea Națională va vota apoi un proiect de lege, relativ la introducerea alfabetului latin în locul alfabetului actual.

Conferențele Astrei despre minorități

Conferința care trebuia să se țină poimâne, Joi 20 Martie, se amână, conferințiarul, reținut de neprevăzute împrejurări, neputând fi la această dată în Brașov.

Conferința viitoare va avea loc Joi 27 Martie, când va vorbi Dl. Gh. Bogdan Duică despre latura culturală a problemei Minorităților; vor urma apoi: duminică 30 Martie conferința D-lui Emanoil Antonescu, profesor la Facultatea de drept din București despre „Dreptul nou al României întregite” și Joi 3 Aprilie conferința D-lui Ion Ludoș dela Universitatea din Cluj despre „Minoritățile confesionale”; alte două conferințe, încă nefixate, se vor anunța la timp. M. E.

Intrunirea Voluntarilor — Convocare.

Membrii despărțământului județean Brașov al Uniunii foștilor voluntari români sunt convocați în adunarea generală ordinară pe ziua de Duminică 30 Martie a. c. ora 10 a. m. Adunarea se va ține în sala de ședințe de la Stat. (Piața Libertății).

Lzând în considerație chestunile importante dela ordinea zilei membrii sunt rugați cu insistență a participa în număr cât mai mare.

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă a comitetului despre activitatea anului trecut.
2. Darea de seamă a casierului.
3. Descărcarea comitetului.
4. Alegerea noului comitet.
5. Eventuale propuneri.

Comitetul.

România a aderat la împrumutul ungar. „Viitorul” este informat că România a aderat la împrumutul ungar și că delegatul nostru, d-l N. Titulescu, a semnat Sâmbătă la secretariatul Ligii Națiunilor în Geneva protocolul respectiv. Este înexactă, însă, știrea dată de un ziar că România ar fi renunțat la exproprierea proprietăților ungare din Transilvania. Chestiunea exproprierei din Transilvania și-a primit soluția încă de acum doi ani, așa încât guvernul român nici n-a luat și nici nu va lua vre-o nouă măsură în această privință.

Știri din Maramureș

Despărțământul Vișeu al „Astrei” a ținut în 24 Februarie o șezătoare în comuna Moșă. A vorbit foarte instructiv d-l. abrevizor A. Zegrean. Cercul cultural al învățătorilor a dat un reușit concert, cărui l'a urmat o animată petrecere mixtă, unde s'au amestecat cu „Kaiserul”.

Dr. Ioan Bud, nepotul fostului vicar Tit Bud, s'arînd pe drumuri e indicat de Mihalyeni — a ajuns ministru de finanțe al Ungariei.

„Banca Vișeuului”, singurul institut financiar român din provincie, a realizat la 600.000 lei capital, un câștig de 83.000 lei. În 22 Martie își ține adunarea generală.

Când „Gazeta Maramureșului” se vînde cu chilogramul, — „Căminul nostru”, o nouă revistă, își anunță apariția la Sibiu cu 15 Martie.

Examenle de capacitate pentru funcțiile administrative va prezida insp. a.m. Victor Hodor în 19 Martie.

Se știe că la Siguranță va fi numit subșef Stera Smiel destituit pentru contra-banda în 1922. E mare bucurie în Izrail.

Societatea de lectură a elevilor liceului „Domnița Beana” în 2 Martie a ținut o ședință foarte reușită la Onașușăg. S'a reprezentat „Șezătoarea” d-lui Tiberiu Brediceanu și piesa „Udela fetele”. S'au distins d-rele: Hatra Mane. Bel și Popescu. Conducerea a avut-o harnicul director C. Sânjban.

Agenții liberali înființază cooperative pentru jefii pădurilor în colaborare cu evreii și capitalul siren, cu excluderea țărănilor. Coresp.

No. 2354-1924.

Publicațiune

Conform publicației No. 31460 inserată în „Monitorul Oficial” No. 35 din 17 Februarie 1924 se face cunoscut că Direcția Datoriei Publice din Ministerul finanțelor cu începere dela 20 Februarie 1924 va libera nouie fol de cupoane ale titlurilor stampilate aparținând împrumutului 5%, de lei 185.000.000, iar posesorii unor asemenea titluri urmează să îndeplinească următoarele formalități:

Fiecare detentor va completa un borderou în dublu exemplar, înscrind în coloana valorii respective numerile titlurilor în ordine numerică crescândă la care va anexa taloanele respective detașate dela titlurile ce posedă. Pentru titlurile evacuate la Moscova se vor atașa borderourile Comisiei de stampilare. Ambele borderouri vor fi semnate de detentor.

Posesorii titlurilor împrumutului de 5% din 1903 de lei 180.000.000, sunt invitați a se prezenta la administrația financiară etaj 15 pentru primirea borderourilor spre completare.

Administrator financiar, D. Popescu. Sub-administrator financiar, Florea.

Locale

Spargerea. In noaptea de Sâmbătă spre Duminică, niște hoți necunoscuți au pătruns în localul băncii „Cetatea” din Piața Libertății încercând să spargă casele de fier ale băncii. După o muncă, care a durat probabil mai multe ore, le-a succedat să perforoze cassa mai mică, în care se găsea saldul de peste zi în suma de vreo 5000 lei, pe care spărgătorii au luat-o cu ei. Cealaltă cassă în care se găseau sume mai mari precum și hârtii de valoare, n-au putut-o forța fiind mai solidă. Banca „Cetatea” n-are nici o pagubă fiind asigurată în contra spărgătorilor.

Politia, care a fost dimineața avizată, a început întinse cercetări. Se crede că spărgătorii fac parte dintr-o bandă organizată, care a mai comis spargeri în Brașov.

În legătură cu această spargere se aduce și furtul săvârșit nu de mult în localul piețării Scherg din strada M. Hal Weiss. Politia cercetând a dat de urma pungașilor prințând pe unul din complici în persoana birjarului Balint Lejca cu locuința în Brașovul-vechi, care adus la Politie a depus că a fost martor la spargerea din prăvălia Scherg. Din depozitiile acestuia rezultă că spargerea a săvârșit-o un anumit Moldovan, care sosind seara cu trenul, l-a angajat pe Balint de birjar. În cursul unui chef făcând împreună să puse la cale spargerea. După săvârșirea spargerei, Moldovan a dispărut spunând birjarului că la trenul spre Sibiu.

Adunarea generală a Sindicatelor Avram Iancu s'a ținut Duminică în sala liceului ce fete. A prezidat d-l director N. Orghidan. După ce s'a făcut darea de seamă s'a ales noul comitet în frunte cu fostul președinte.

Averea Sindicatului se ridică la 68.000 lei și mobilier, etc. lei 20.000

Dela Reaniana de cântări. Prima repetiție pentru doamne și doare are loc Vineri praeis la ora 8 seara la Casina română.

Biroul central și localitățile societății pe acții „Elect a” se află începând cu ziua de 15 Martie în Strada Porții No. 69. Numărul telefonului 561. Saxonía 2214. 317 1-1

Depozitul de fână din moara „Harrich” s'a deschis la Antrepozițele pentru Ardeal Megazia No. 2, cu prețuri foarte convenabile.

Comenzile se pot da direct la prăvălia de detalii din Str. Gării 45, sau la Biroul Depozitului din Str. Principele Carol 17 etajul II., telefon 761.

La comenzi de peste 1000 kg. marfa se transportă la prăvălia clientului. Saxonía 2199

Prima FAN de cai și vaci este de vânzare, Str. Găre, No. 35. 315 1-1

GR. RAUL STRAVIN, avocat, Pledonă și în fața instanțelor militare. Brașov, Strada Porții 68. 16-0

Situația în Grecia. — Unele ziare din Atena înregistrează știrea că mai mulți conducători ai mișcărilor regaliste au decis să sugereze regelui George al Greciei să abdice în mod voluntar pentru a facilita restabilirea păcii interne în Grecia. În acest scop vor pleca la București foștii deputați Ralid, Takalos și Rufos.

Fabrica de Sticlărie și Ceramică Honterus

Societate Anonimă pe Acțiuni Brașov.

Capital Social Lei 3.500.000 --- deplin vărsat.

CONVOCARE.

Se aduce la cunoștința acționarilor acestei Societăți, că sunt convocați în

Adunare generală

care va avea loc la 31 Martie la București Str. Paris No. 4, cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul anual al Consiliului de Administrație și raportul censorilor asupra gestiunii exercițiului 1923.

2. Bilanțul general și Contul de Profit și Pierdere pe acest exercițiu încheiate la 31 Decembrie 1923.

3. Întrebuintarea beneficiului și descărcarea Consiliului de Administrație și a Direcțiunii de gestiunea lor pe același exercițiu.

4. Retribuțiunea censorilor.

5. Compectarea Consiliului de Administrație cu noi membri, în locul celor eșiți la sorți conf. art. 20 din Statute.

6. Alegerea censorilor și supleanților lor.

7. Sporirea capitalului social la Lei 6.000.000 ---.

8. Modificarea articolelor 5, 20 și 25 din Statute.

Acțiunile se vor depune cel mai târziu până în ziua de 28 Martie la Cassa Societății și la Banca Marmorosch-Blank & Co., București și Brașov, contra cărții de legitimațiune, dând drept de acces și de vot la această adunare generală.

Consiliul de Administrație.

BILANȚ

ACTIV		Pasiv			
Încheiat pe 31 Decembrie 1923					
	Lei	b.			
Cassa	14.763	50	Capital	3.500.000	—
Investițiuni	10.061.291	32	Amortizări	400.000	—
Debitori	1.587.510	61	Creditori	13.467.371	—
Mărfuri	2.596.707	50	Beneficiu	56.896	04
Combustibil și diferite materiale	3.163.994	11			
	17.424.267	04		17.424.267	04

Verificat și găsit conform registrelor.

Censori: ss. Diamand Manole, ss. Dr. Ioan Hozan, ss. Edgar Sommer.

CAILE FERATE ROMANE.

No. 6277-20117.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală a tuturor celor interesați că în ziua de 29 Martie 1924, se va ține licitație publică la Direcțiunea 3-a Regională, Serviciul de Intreținere, Brașov, pentru cantitățile de materiale specificate jos după cum urmează:

Grupa I.

Pietriș neciuruit	25.000 m ³
Piatră sfărâmată pentru balastere	13.000 m ³
Sfărâmătură de piatră pentru persoane	840 m ³
Piatră brută de construcție	1.460 m ³
Piatră brută de anrocamente	400 m ³
Piatră cioplită pentru construcții	48 m ³
Piatră cioplită pentru cușineți de poduri	29.500 m ³
Piatră cubică pentru pavaje	100 tone
Nisip	110 m ³

Deschiderea ofertelor la ora 8 dimineața.

Grupa II.

Ciment	145 tone
--------	----------

Deschiderea ofertelor la ora 9 dimineața.

Grupa III.

Var	140 tone
-----	----------

Deschiderea ofertelor la ora 9.30 dimineața.

Grupa IV.

Tigla Marsilia	7500 buc.
Tigla Plată	230000 buc.
Tigla Concavă	3300 buc.
Cărămidă normală presată	128000 buc.
Cărămidă normală de mână	3000 buc.
Cărămidă subțire de mână pentru sobe	2000 buc.

Deschiderea ofertelor la ora 10.

Grupa V.

Eternit cu dimensiile 40/40 cm.	3200 buc.
Eternit cu dimensiile 20/40 cm.	850 buc.
Eternit scocuri	370 buc.

Deschiderea ofertelor la ora 10.30

Grupa VI.

Gips	6300 kg.
Trestie legată cu sârmă pentru tavane	2500 m ²

Deschiderea ofertelor la ora 11.

Grupa VII.

Carton asfaltat	2620 m ²
Cue cu cap lat pentru carton asfaltat	57 kg.

Deschiderea ofertelor la ora 11.30.

Grupa VIII.

Cue cu diferite dimensiuni	10800 kg.
Cue cu cârlig pentru tavane	495 kg.
Tințe pentru geamuri	8 kg.
Balamale mari pentru ferestre cu șurupurile necesare perechi	449 per.
Idem mai mici	425 per.
Balamale mari pentru uși cu șurupurile necesare perechi	232 per.
Idem mai mici	240 per.
Colțare de ferestre cu cuiile necesare	700 buc.
Zăvoare cu arc pentru fixat ferestrele deschise	125 buc.
Foraibere cu placă și cu șurupurile necesare pentru ferestre	260 buc.
Spaniolette (Zăvoare de fereastră cu șurupuri și scoabele necesare)	132 buc.
Broaște Wertheim îngropate pentru uși complete (șuruburi, ducăre de alamă și șilduri)	180 buc.
Broaște ordinare idem	122 buc.
Broaște aplicate cu limbă trapezoidală completă	125 buc.
Ducăre de fier	240 perechi
Ducăre de alamă	136 perechi
Cârlige de vânt pt. ferestre cu plăci și șurupuri	230 buc.
Broaște îngropate Wertheim pentru biurouri cu floarea și șurupurile necesare la broaștele de biurouri	118 buc.
Broaște comune pentru biurouri	116 buc.
Chei brute diferite de fier sau aluminium	570 buc.
Fer rotund de diferite diametre 10-33 mm	5200 kg.
Idem pătrat	2410 kg.
Piulițe pentru șurupuri sistem Whitworth 3/4-9/8	740 kg.

Grupa IX.

Stâlpi de stejar pentru telegraf	890 buc.	7.00 m. l.
211 buc.		8.00 m. l.
66 buc.		10.00 m. l.

Contract tip 102 se poate vedea la Serviciul L. Brașov.

Deschiderea ofertelor la ora 13.20.

Grupa X.

Catran	900 kg.
--------	---------

Deschiderea ofertelor la ora 13.30.

Predarea materialelor se va face:

Pentru grupa I. în termen de 6 luni dela aprobare, pentru grupa II. și IV. în termen de 3 luni în părți egale sau aproape egale. Pentru celelalte grupe în termen de 2 luni dela aprobare.

Doritorii de-a participa la această licitație vor prezenta ofertele d-lor îmbrăcate în plicuri sigilate purtând adresa:

Direcțiunii Regionale Serviciul de Intreținere BRAȘOV.

cu mențiunea pe plic:

Ofertă pentru furnitura de materiale de întreținere grupa I. licitația dela 29 Martie a. c.

În ofertă se va arăta:

- Cantitatea oferită.
- Prețurile unitare după categoriile menționate mai sus.
- Stațiunile de predare.
- Chitanța liberată de una din casele C. F. R. de depunerea garanției provizorie de 5% din valoarea ofertei sau efectelor de stat.

Se vor considera nule și neavenite:

- Ofertele care nu vor fi însoțite de chitanța de mai sus.
- Ofertele care nu conțin stațiuni de predare.
- Ofertele conținând derogări dela prezenta publicație.

Supra oferte nu se primesc.

Deschiderea ofertelor se va face pe ziua de 29 Martie a. c. la orele arătate pentru fiecare grupă la sediul serviciului de întreținere, din Direcțiunea Regională Brașov.

Se pot primi și oferte pentru cantități mai mici.

Direcțiunea Regională își rezervă dreptul de a micșora cu 25% din cantitatea oferită fără ca adjudecatorul să aibe vre-o pretenție. Concurenții declarați adjudecatorii vor trebui să completeze garanția până la 10% din valoarea ofertei după care se va încheia contractul.

Ofertanții rămân angajați cu ofertele prezentate timp de 60 zile dela data licitației.

Pentru orice informațiuni se vor adresa în toate zilele de lucru dela orele 11-13 la Direcțiunea Regională Serviciul Intreținere Brașov.

p. Director Regional
C. Comanescu.

Directorul Serviciului L.
Al. V. Tocilescu.

314 1-1

No. 4178-1924.

Cons. oraș.

Publicațiune.

Comisiunea de ocol pentru expropriere și improprietărire din Brașov, i-a transmis subsemnatului consiliu orășnesc spre publicare un tablou suplimentar al îndreptățiților pentru locuri de case și hotărârea referitoare la fixarea lotului-tip pentru locuri de casă conform Art. 14 și 127 din Regulamentul legii agrare. Tabloul definitiv întocmit la timpul său de comisiunea județeană s'a publicat încă în luna August 1923

Tabloul susnumit și hotărârea relativ se poate vedea de cei interesați în timpul dela 15 până la 18 Martie inclusiv în oficiul economic al orașului Str. Argintarilor 5 II. etaj ușa No. 3. În decursul acestui timp cei

nemulțumiți cu înscrierea făcută în tabloul suplimentar de improprietărire sau cu fixarea lotului-tip pentru locuri de casă sau cei respinși de comisiunea au dreptul să înainteze contestații scrise și adresate președintelui comisiei județene de improprietărire la Judecătoria de ocol, camera No. 59.

Brașov, la 11 Martie 1924.

Consiliul orășnesc.

304 1-1

LUCRATORI FRANGHIBRI

angajăm imediat.
Oferim și locuință.

Frații BANESCU

316 1-3 BUȘTENI.

ULTIMA ORA

Guvernul față de incidentul cu Italia

Indispoziția în cercurile guvernamentale italiene.
Maniera d-lui V. Brătianu de a trata ambasadorii.

Generalul Averescu în Italia. — Kirschen și bonurile de tezaur.

Nota guvernului Italian care cerea amânarea vizitei regale în Italia a fost un eșec răsunător al guvernului nostru. Față de faptul în sine, guvernul trebuie să tragă consecințele. Ministrul de externe, în orice caz, după ce-a expus la atât de gravă ofensă Coroana și țara, ar fi fost demisionat.

La noi s'a căutat imediat un șap ispășitor și el a fost și prezentat la Curte. Vom vorbi mai jos despre aceasta.

Deocamdată să arătăm, după informațiuni cari pornesc dintr-o sursă indicată, situația și cauzele cari au provocat gestul d-lui Mussolini.

Guvernul român, subjugaț politică de „economii forțate” a d-lui V. Brătianu nu ține seama de preferințele juste ale creditorilor italieni. Aceste „economii forțate” se traduc pentru acești creditori ca și pentru toți creditorii interni, în a nu le plăti bonurile de tezaur, în a nu plăti nici datorile pentru lucrări executate statului, ca să se echilibreze bugetul țării. Această echilibrare, în afară de orice plată datorită sirenătății ca și creditorilor din țară, duce pe d-l V. Brătianu la acte de brutalitate a acelora cari pretind totuși drepturile lor. Creditorii italieni au sârunit nu odată pentru aranjarea datorilor comercianților români și a bonurilor de tezaur — dar încăpăținarea pentru echilibrare a d-lui V. Brătianu a opus un veto brutal chiar față de dezideratele guvernului Italian. Mai mult, nu odată, cu o manieră specifică, ministrul de finanțe a împiedicat pe reprezentantul Italiei la București să-și facă oficiul de-a transmite cererile guvernului dela Roma în chestiunea bonurilor de tezaur.

Se poate înțelege resentimentele pe cari le-a trezit în cercurile guvernamentale italiene această atitudine, care se refrânge asupra întregului guvern. De-altfel d-l Duca — ca și ceilalți miniștri — este sub același tutelă: a ministrului de finanțe.

Indispoziția cercurilor guvernamentale dela Roma s'a refrânt asupra d-lui Mussolini, al cărui amic personal este ministrul Italiei la București.

De-altfel, guvernul Brătianu nu numai că nu știe să înălture incidentele ce survin, dar le provoacă continuu. Este cunoscut cazul d-lui de Maneville, ministrul Franței, atacat în mod nepermis de oficiul guvernului pentru cele câte-va cuvinte spirituale ce-a spus despre ministrul de finanțe cu prilejul unui interview de anul nou.

Maniera de-a trata cu diplomații a zărafului, dela ministrul de finanțe s'a evidențiat și în cazul ministrului Italiei la București. Totul în dăuna prestigiului țării noastre.

Informațiunile noastre, de altfel, găsesc o confirmare și în următorul rând pe care un zi-

ar de dimineață din București o publică din cercurile palatiste:

„După cât se spune, la palat nu ar domni o prea mare pornire împotriva guvernului italian, în urma ultimelor întâmplări.

Regina Maria, reînnoșă din Italia, unde a avut o primire excesiv de cordială, se arată încântată de opera înfăptuită în Italia de Mussolini.

„Se pare că sentimentele cari domină astăzi la palat în chestia incidentului cu nota italiană, învederează că alții și nu Mussolini sunt considerați acolo ca vinovați de lucrurile dezagrabile survenite.

„Guvernul nostru cunoaște dispoziția în care se află palatul. Pe de altă parte, de către factori importanți s'a subliniat, în ultimele zile, răul tratament la care a fost supus în diferite rânduri, reprezentantul Italiei, amicul intim al lui Mussolini, care uncri nici n'a putut face oficiul de-a transmite ministrului nostru de finanțe dezideratele guvernului italian în chestia bonurilor neconsolidate, aflătoare pe piețele italiene”.

Am vorbit, la începutul articolului, de găsirea unui șap ispășitor, pentru care se rezervă toată furia guvernului Brătianu. El este dl general Averescu, care se află încă în Italia.

În cercurile guvernamentale se afirmă că generalul a pus la cale lovitura dela Roma și anume cu ajutorul bancherului Kirschen care deține bonuri de tezaur ale guvernului român.

După informațiuni serioase ce parvin din Italia, dl Averescu a fost obiectul atenției deosebite a bancherului numit și un funcționar de bancă, concentrat, este aghiotantului lăsoșitor al generalului. Legăturile dintre dl

Averescu și Kirschen nu pot fi desmășite. Că se poate să fi avut o parte din acțiunea care a dus la gestul d-lui Mussolini — nu este exclus. Dar nu poate fi numai generalul responsabil de acest gest. Evident că acțiunea sa din Italia a indispus cercurile Palatului; de acest lucru a vrut să se folosească guvernul Brătianu.

Tot din cercurile guvernamentale se afirmă că bancherul Kirschen a pornit o acțiune ve pe chestiunea bonurilor de tezaur. Astfel ar fi hotărât la un demers comun pe detentorii de bonuri iar ca mișcarea să reușească s'ar fi dat organizațiilor fasciste o parte din bonuri. Bine înțeles agitația acestor detentori a găsit ecou la guvernul italian.

Ori care ar fi adevărul în această acțiune de pretindere a drepturilor lor, posesorii bonurilor de tezaur din Italia sunt lezați prin politica guvernului Brătianu și au drept să-și apere interesele.

Guvernul nostru, însă, rămâne responsabil pentru toate actele ce decurg din atitudinea sa și, deci, este singurul mare vinovat pentru că a expus — printr'o acțiune diplomatică oarbă — Coroana și Țara la grave ofense. Și de-abia suntem la mijlocul drumului pe această nenorocită cale!..

Odihnească în pace, iar familiile îndurerate să-și fie de mângâiere regretele unanime a e Românilor din acest colț de țară.

Romul Cristolovean

La încheierea foii ne sosește o știre dureroasă: Vrednicul director al școlii primare de stat din Râșnov, Romul Cristolovean, a încetat din viață azi noapte la ora 12 în urma unei pneumonii, pe care a contractat-o acum vre-o 10 zile în exercițiul funcției sale, pregătind o serbare școlară.

Suntem adânc impresionaji, la aflarea acestei știri fiind că cel care ne-a părăsit în mod atât de neașteptat, s'a făcut cunoscut prin caracterul său și munca sa neîntreruptă și multilaterală în cercuri largi, câștigându-și o mare popularitate și multe simpatii. Corpul didactic din județ pierde, prin moartea prea timpurie a acestui dascăl vrednic, pe un conducător și pedagog probat, poporul din Râșnov pe-un fruntaș distins în zile de restriște ca și în zile bune, iar numeroșii săi cunoscuți pe un bun prieten și sfătuitor. Ziarul nostru deplânge în cel dispărut pe-un luptător înfocat neționalist care a trebuit să îndure pentru sentimentele sale românești ani lungi de închisoare, pe-un vechiu colaborator și bun prieten.

Evenimentul zilei la Brașov

Extraordinara reprezentațiune
MAGDA

celebra dramă de Sudermann.

Interpreți principali: Agatha Bărsescu
Petre Sturza
I. Manolescu

Faptul de-a avea în mijlocul nostru pe cei trei mari artiști ai scenei românești — va fi prilejul unei grandioase manifestațiuni naționale.

Nici un bun român să nu lipsească, astă seară, dela reprezentația din Teatrul Național (Apollo).

Societele schimbă atitudinea ostilă României?

— Demersul Micii Antante —

În cercurile diplomatice din București se vorbește de o intervențiune a Cehoslovaciei și Jugoslaviei pe lângă guvernul sovietic din Moscova în chestiunea campaniei împotriva României, și anume că aceste state nu pot recunoaște de jure republica sovietelor dacă al treilea stat (România) din Mica Antantă este continuu obiectul atacurilor presei oficiale din Moscova.

Acest demers se pune în legătură cu o schimbare de atitudine la ziarul oficios al sovietelor „Isvestia”, care pare că regretă campania deschisă împotriva României pe chestiunea Basarabiei.

De alt-fel, o telegramă oficială din Moscova anunță plecarea delegațiunii ruse la conferința din Viena, ceea-ce indică o descordare a situației de până acum. În cercurile diplomatice ale Micii Antante domină credința în îmbunătățirea raporturilor cu societele.

Abdicarea Regelui George

— Un pact republicano-regalist propus de guvernul grec. —

Din sursă serioasă diplomatică se anunță că guvernul Panastasiu reușește să producă o discordare în relațiunile dintre republicani și regaliști. Guvernul a însărcinat telegrafic pe ministrul grec la București să comunice Regelui George următorul pact ce se va încheia între republicani și regaliști, dacă se va învoi Suveranul la condițiunile puse. Alt-fel, dețronarea se va produce în Adunarea națională.

Condițiunile sânt:

1. Regele George abdică de bună voie. Atât regele cât și ceilalți membri ai familiei regale dispun mai departe de bunurile Coroanei. Din lista civilă va primi 4 din cinci părți.

2. Pactul încheiat, în interesul ordinii interne, are ca bază: amnestia generală, ofțerii și funcționarii demisi vor fi reintegrați în serviciile lor.

După proclamarea Republicei în Adunarea națională va fi ales ca președinte unul dintre oamenii politici recunoscuți de toate partidele.

INFORMAȚIUNI

Ciocnire între studenți și poliția din Cluj. Duminecă seară, după reprezentația dramei „Magda”, jucată de trupa tragedianei Agatha Bărsescu, studenții, după ce a ovaționat și s'ar bătătorit pe marea artistă, a pornit în grupuri, manifestând și cântând pe străzi. Când grupul de 30-40 de studenți, care era urmat de un numeros public, a ajuns lângă biserica Minorităților, din str. Regina Maria, au fost oprii de un cordon de soldați, postaji între biserică și redacția ziarului „Patria”. Studenții, cu copelele descoperite, au cântat solema „Trăiască Regele” dar poliția, fără să facă somațiile reglementare, s'a năpusit asupra studenților și publicului, care lua parte la manifestație. Studenți, doamne și domni din public au fost sirișiți de copilele cailor. Poliștii au bătut pe manifestanți cu paștile puștilor.

In cauza dr. Ciordas — Bolcaș autoritățile din Oradea-Mare au creat pe un comerciant din Budapesta, Iosif Margos, fost locotenent, pe care care autoritățile în baza unor date pozitive, îl acuză cu omorul. Este închis în penitenciarul din Oradea-Mare.

Alegeri pentru sinodul arhidiecezan. Expirând mandatele deputaților aleși la sinodul arhidiecezan urmează să se facă alegeri pentru noul period de trei ani 1924-1926. În scopul acesta s'au fixat următoarele termene de alegere:

a) Pentru alegerea deputaților din cler Jol, în 21 Martie, b) Anunțarea sinoadelor parohiale pentru alegerile mirenești, se va face Duminecă în 17 Martie a. c. c) Alegerile se vor face în 24 Martie a. c. d) Scrutiniul se va face Duminecă în 31 Martie a. c.

Pentru Brașov a fost numit părintele Ioan Prisoc comi-

sar consistorial la alegerea deputaților preoști iar pentru alegerea deputaților mireni dl-avocat Dr. V. Glăjariu.

Senatul francez a adoptat proiectul votat de Camera franceză relativ la concesiunile prietore la alpierea Basarabiei de România.

Moartea unui distins general francez. Din Toulon se anunță că generalul Pellé, care s'a distins în războiul mondial, a încetat din viață.

Știri din Rusia. — O statistică oficială rusească constată, că din uniunea republicelor sovietice fac parte 2968 scriitorii și zieriști, dintre cari 1218 sunt stabiliți în Moscova și Petrograd.

— Costul ziarelor socialiste s'a redus cu 12%.

Comendantul suprem de până acum al trupelor din Ucraina Erunză a fost numit membru și locștir alui Trotzki în consiliul militar revoluționar.